

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 grudnia 2015 roku powód M. K. wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego względem syna K. T., lat 9 (ur. (...)) orzeczonego w kwocie 500 zł miesięcznie wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie z dnia 17 lutego 2009 roku o sygn.akt III RC 178/07 w sprawie o ustalenie ojcostwa i roszczenia z tym związane.

W uzasadnieniu wskazał, że od 2009r pozostaje bez pracy, jest zarejestrowany jako bezrobotny bez prawa do zasiłku, nie ma żadnego majątku ani dochodów, jest pod stałą opieką lekarza psychiatry, stale przyjmuje leki, cierpi na bóle kręgosłupa i bóle migrenowe głowy. Wskazał, że pozostaje na utrzymaniu żony, która ma zasiłek przedemerytalny, wcześniej pracowała jako pielęgniarka i utrzymują się tylko dzięki pomocy syna.

W odpowiedzi na pozew z dnia 23 maja 2016 r. K. T. reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową A. T. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Strona pozwana wskazała, że powód nie ma orzeczonej niezdolności do pracy, przyznanej renty co oznacza, że jest w stanie zarobkować. Nadto powód cały czas pracuje w firmie, której był właścicielem R. M. T. Sp.z o o, a którą w celu uniknięcia zajęcia komorniczego przepisał na żonę i syna. Nadto powód osobiście odbiera telefon firmowy stacjonarny jak i osobisty komórkowy podany na oficjalnej stronie internetowej jako ne kontaktowy dla klientów, przyjmuje zamówienia od klientów i realizuje je. Koszt utrzymania syna określiła na 1.000 zł. (k. 45)

W toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie. M. K. stanowczo wskazywał, że nie wyraża zgody na obniżenie alimentów a o całkowite uchylenie tego obowiązku. Przedstawicielka ustawowa małoletniego K. T. wskazywała, że wnosi o utrzymanie alimentów na dotychczasowym poziomie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 17 lutego 2009 roku zapadłym w sprawie o ustalenie ojcostwa i alimenty o sygn. akt III RC 178/07, Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie ustalił ojcostwo M. K. wobec - wówczas niespełna dwuletniego K. T., nie przyznał ojcu władzy rodzicielskiej, pozostawił dziecku nazwisko matki, zasądził od M. K. na rzecz syna K. T. alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie, począwszy od dnia 11 czerwca 2007 r. (k. 240-241 akt sprawy III RC 178/07)

W chwili orzekania sytuacja stron przedstawiała się następująco:

Małoletni K. T. miał niespełna 2 lata. Mieszkał wraz z matką i babcią w mieszkaniu należącym do babci. Do 2008 r. uczęszczał do żłobka, jednak wskutek częstych chorób całodzienną opiekę nad nim była zmuszona sprawować matka, zwłaszcza że koszt wynajęcia opiekunki pokrywał się w zasadzie z jej wynagrodzeniem. Koszty utrzymania K. T. wynosiły miesięcznie około 900 zł i składały się na nie: żywność - 400 zł, ubranie - 150 zł pieluchy - 200 zł, środki do pielęgnacji i akcesoria - 150 zł.

A. T. miała 37 lat. Nie pracowała, poświęcając się opiece nad dzieckiem. Utrzymywała się z pomocy Ośrodka Pomocy (...), zasiłku rodzinnego oraz pomocy matki. Posiadała niezabudowaną nieruchomość położoną w Ż. o powierzchni około 1000 m². Matka A. T. była emerytką. Otrzymywała świadczenie emerytalne w wysokości 1.600 zł.

M. K. miał 54 lata. Mieszkał w W. wraz z żoną w jej w mieszkaniu o pow. 40 m.kw. Nie pracował, pozostawał na utrzymaniu żony, która pracowała jako pielęgniarka za wynagrodzeniem około 1.900 zł netto. Jego żona była właścicielką samochodu osobowego marki O. (...). Pozostawał z żoną w ustroju rozdzielności majątkowej od 2008 r. Już od 2008 r. M. K. nie wykazywał w deklaracjach podatkowych żadnego dochodu. W 2006 r. zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej, składniki majątkowe niezbędne do jej prowadzenia zbył na rzecz syna K. K. (1). W listopadzie 2008 r. doznał urazu kręgosłupa i z tego powodu przebywał w szpitalu od 14 do 19 listopada 2008

r. Leczył się w (...) na nawracające zaburzenia depresyjne. Nie interesował się synem K. T., nie utrzymywał z nim kontaktów i niełożył na jego utrzymanie.

W apelacji od wyroku w sprawie o ustalenie ojcostwa i roszczenia z tym związane (akta III RC 178/07), M. K. wskazał, że z uwagi na stan zdrowia nie jest w stanie podjąć pracy, pozostaje na utrzymaniu żony, której wynagrodzenie wynosi 1.800 zł netto, ponosi zwiększone wydatki na leki w związku z dolegliwościami psychiatrycznymi (k. 243- 245), jest zarejestrowany jako bezrobotny od maja 2009r.(k. 293) i wniósł o oddalenie powództwa o alimenty ponad kwotę 100 zł. Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 13.10.2009r. w sprawie o sygn. VI Ca 370/09 oddalił apelację M. K. (k. 298).

Aktualna sytuacja stron przedstawia się następująco:

Małoletni pozwany K. T. ma 9 lat i od września 2016r. będzie uczniem klasy III szkoły podstawowej. Mieszka z matką i babcią w mieszkaniu należącym do babki małoletniego. Nie choruje przewlekłe. Nie posiada majątku. Koszt utrzymania małoletniego matka określiła na kwotę 1.000 zł miesięcznie. Dziecko nie zna ojca, który od początku nie chciał go widzieć i znać.

Matka małoletniego pozwanego A. T. ma 45 lat, wykształcenie średnie. Do końca czerwca 2016 r. była zatrudniona jako kasjerka w (...) S.A. w W. za wynagrodzeniem około 1.500 zł netto. Spółka w której była zatrudniona ogłosiła upadłość. A. T. poszukuje pracy w charakterze sprzedawcy. Wynagrodzenie za maj i czerwiec 2016 r. ma jej zostać wypłacone przez syndyka we wrześniu 2016 r. Nie posiada majątku. Otrzymuje co miesiąc 1.300 zł tytułem spłaty spadku po ojcu od drugiej żony ojca, łącznie z tego tytułu ma otrzymać 50.000 zł.

Mieszka nadal z matką T. J. w jej mieszkaniu o powierzchni 55 m². T. J. otrzymuje emeryturę w wysokości 2.000 zł miesięcznie. W 2009 r. A. T. sprzedała działkę budowlaną w Ż. za kwotę 80.000 zł Środki pochodzące ze sprzedaży w całości przeznaczyła na utrzymanie siebie i syna. W 2014 r. A. T. osiągnęła dochód w wysokości 25.083,72 zł, w 2015 r. w wysokości 23.285,19 zł. (zeznania A. T. k. 75-76, zaświadczenie k. 60, deklaracje PIT-37 k. 46-59).

Powód M. K. ma obecnie 61 lat. Nadal jest bezrobotny bez prawa do zasiłku. W 2014 i 2015 r. również nie wykazał w deklaracjach podatkowych jakiegokolwiek dochodu. Nadal leczy się w poradni zdrowia psychicznego. Nie posiada żadnego majątku. Nadal mieszka z żoną K. K. (2) w należącym do niej mieszkaniu. Małżonkowie ciągle pozostają w ustroju rozdzielności majątkowej. Żona powoda K. K. (2) lat 59, otrzymuje zasiłek przedemerytalny od 2014r. w wysokości 875,92 zł netto, jest też właścicielką kilkuletniego samochodu marki F. (...) (inny od poprzedniego). Pozwany wskazuje, że nadal jest na utrzymaniu żony. Pomaga mu również syn z małżeństwa K. K. (1) lat 33, który robi zakupy i opłaca rachunki. Z żoną powód ma również córkę A. S. lat 37, która mieszka w Szwecji z rodziną; powód podaje, że nie ma kontaktu z córką.

Już w 2006 r. powód M. K. zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej, a przedsiębiorstwo które prowadził tj. firma produkująca białe mineralne do kuchni i łazienek, została zlikwidowana, a następnie odtworzona po wykupieniu maszyn i urządzeń przez jego syna, którą to firmę prowadzi do chwili obecnej. M. K. pomaga synowi w prowadzeniu działalności gospodarczej poprzez – jak twierdzi pilnowanie firmy, za co syn dokonuje zakupów żywności i leków dla ojca.

Powód nie interesuje się małoletnim synem pozwanym K. T., nie utrzymuje z nim żadnego kontaktu, wręcz stwierdził, że nie jest zainteresowany jego osobą, nie wie jakie są jego potrzeby (k. 43).

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 kro rodzice mają obowiązek świadczeń względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Zakres obowiązku alimentacyjnego, zgodnie z treścią art. 135 § 1 i 2 kro, zależy z jednej strony od potrzeb osoby uprawnionej, z drugiej zaś strony od możliwości zarobkowych i majątkowych osoby zobowiązanej. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Zgodnie z treścią art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Należy w pierwszej kolejności wskazać, iż alimenty od M. K. na rzecz małoletniego K. T. zostały ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 17 lutego 2009 r. Dla oceny zasadności zgłoszonego roszczenia należało ustalić, czy od powyższej daty nastąpiła taka zmiana stosunków, która uzasadniałaby uchylenie obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanego.

Nie budzi wątpliwości, że obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółwienie ogólnego obowiązku troszczenia się o jego rozwój fizyczny i duchowy oraz należytego przygotowania dziecka do pracy zawodowej. Polega na zaspokojeniu indywidualnych potrzeb uprawnionego takich jak wyżywienie, ubranie, środki higieny osobistej, wykształcenie, wypoczynek, ochrona zdrowia, zapewnienie mieszkania i mediów. Obowiązek ten nie jest ograniczony żadnym terminem, w szczególności dojściem alimentowanego do pełnoletności. Nie jest też związany ze stopniem wykształcenia w tym sensie, że uprawniony nie traci prawa do alimentowania z chwilą uzyskania określonego podstawowego lub średniego wykształcenia. Jediną okolicznością, od której uzależnione jest trwanie bądź ustanie tegoż obowiązku jest możliwość samodzielnego utrzymania się dziecka. Obowiązek alimentacyjny rodziców trwa zatem dopóty, dopóki dziecko nie zdobędzie odpowiednich kwalifikacji zawodowych.

Odnosnie powoda M. K. wskazać należy, iż w okresie będącym przedmiotem zainteresowania w sprawie nie zaszły jakiegokolwiek zmiany, które uzasadniałyby uchylenie obowiązku alimentacyjnego ciążącego na powodzie wobec pozwanego. Wszelkie okoliczności na jakie się powoływał były już przedmiotem oceny Sądu w poprzedniej sprawie. Jediną nową okolicznością jest pozostawanie żony powoda na zasiłku przedemerytalnym. Powód nie ma żadnego orzeczenia o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, a także orzeczenia o niepełnosprawności. Jest w wieku 61 lat, który pozwala jeszcze na zatrudnienie; zdaniem Sądu powód pracuje pomagając synowi K. K. (1) w prowadzeniu firmy co wykazała A. T.. Z KRS firmy wynika, że żona powoda K. K. (2) jest współnikiem firmy i zdaniem Sądu powód z żoną, synem K. K. (1) razem prowadzą firmę (...) - T. Spółka z oo. zajmującą się produkcją i montażem blatów. (k. 61-66). Rodzinie nie brakuje środków na utrzymanie- opłaty mieszkaniowe regulowane są na bieżąco, w tym opłaty za energię elektryczną, które są zadziwiająco wysokie jak na mieszkanie o pow. 40 m.kw. i wynoszą za okres dwóch miesięcy w 2015r. kilkakrotnie po 501- 617 zł (k. 29-31). Powód nie potrafił wyjaśnić dlaczego rachunki za energię są tak wysokie (regulowane terminowo).

Pamiętać także należy, iż rodzice winni dzielić się z dzieckiem każdym, nawet najmniejszym dochodem. Żaden rodzic nie może także uchylić się od obowiązku alimentacyjnego, szczególnie względem małoletniego dziecka na tej podstawie, że według niego będzie nadmiernie obciążony.

Reasumując, w toku niniejszego postępowania nie zostało wykazane, że powód całkowicie utracił możliwości zarobkowe. W tym miejscu zaznaczyć należy, że przez ustawowe określenie „możliwości zarobkowe i majątkowe” rozumie się nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane, lecz także wszelkie zarobki i dochody, które osoba zobowiązana do alimentacji może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił.

W ocenie Sądu nie zachodzą przesłanki uchylenia obowiązku alimentacyjnego M. K. względem małoletniego syna K. T.. Obowiązek rodziców dostarczania środków utrzymania i wychowania trwa dopóty, dopóki dziecko nie zdobędzie kwalifikacji zawodowych pozwalających na samodzielne utrzymanie. Małoletni K. T. jest uczniem szkoły podstawowej,

zatem nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Nie posiada on żadnego majątku. Mieszka z matką, która sprawuje nad nim codzienną pieczę i w całości sama utrzymuje syna, bowiem powód nie płaci kwoty 500 zł zasądzonej 7 lat temu (w 2009r). Nie można również zapominać, że do tej pory swój obowiązek alimentacyjny matka spełnia także poprzez osobiste starania o wychowanie i utrzymanie syna.

Dotychczasowa kwota alimentów w wysokości 500 zł miesięcznie mieści się w granicach możliwości zarobkowych powoda oraz stanowi absolutne minimum, jakie powód powinien łożyć na utrzymanie syna. Jest to jedyna forma partycypacji powoda w kosztach utrzymania małoletniego pozwanego K. T..

Podstawą orzeczenia jest z art. 138 kro (a contrario) w zw. z art. 133§1 i 135§1 i 2 kpc.